

26 Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανῷ ἐπάρχῳ πραιτωρίων. Περὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ταῖς πόλεσι προσιουσῶν πολιτικῶν προσόδων ἢ πόρων ἐκ δημοσίων ἢ ἐξ ἰδιωτικῶν χρημάτων παρὰ τινων αὐταῖς ἢ καταλιμπανομένων ἢ δωρομένων ἢ ἄλλως ἐπινοουμένων ἢ περιποιηθησομένων, εἴτε εἰς ἔργα εἴτε εἰς σιτωνίαν εἴτε εἰς δημοσίον ὄλκον εἴτε εἰς ἑκκαύσεις βαλανείων εἴτε εἰς λιμένας εἴτε εἰς τειχῶν ἢ πύργων οἰκοδομὰς ἢ γεφυρῶν ἢ ὁδοστρωσιῶν ἐπανόρθωσιν ἢ ἄλλως εἰς τὰς τῶν πολιτικῶν χρεῖας προχωρούντων, εἴτε ἀπὸ δημοσίων εἴτε ἀπὸ ἰδιωτικῶν ὡς εἴρηται προφάσεων, θεσπίζομεν εἰς ταῦτον συνίοντιαν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τρεῖς τε τῶν εὐπολήπτων καὶ ἐν ἅπασιν προεχόντων κατὰ τὴν πόλιν ἔτους ἑκάστον ἐποπτεύειν τε τὰ γινόμενα ἔργα καὶ παρασκευάζειν μετρεῖσθαι καὶ λογοθετεῖν τοὺς ταῦτα διοικούντας ἢ διοικήσαντας, καὶ ἐπὶ πράξεως ὑπομημάτων φανερὸν γίνεσθαι τὸ πεπληρωῆσθαι τὰ ἔργα, ἢ δεδιοικῆσθαι τὰ τε σιτωνικὰ χρηματα τὰ τε λουτρωνικὰ ἢ περὶ ὁδοστρωσίας ἢ περὶ ὀλκούς ὑδάτων 1 ἢ ἕτερα τοιαῦτά τινα. Ἄπερ ἅπαντα ἀμειώτα μένειν εἰς τὸν ἅπαντα βουλόμεθα χρόνον καὶ ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ὑπομημάτων δηλοῦσθαι, ὡς ἀνεύθυνός ἐστιν ὁ ταῦτα διοικήσας ἢ καὶ ὑπεύθυνος μὲν ὡφθη, τὸ δὲ ὀφειλόμενον ἀπέδωκεν· καὶ οὕτως ἔχειν ἀσφάλειαν τὸν ταύτης τετυχηκότα τῆς πράξεως. 2 Ὡς ἐπιμένειν γὰρ ἡμεῖς, ἡνίκα ἂν βουληθῆμεν, τὸν ἡμῖν δοκούντα, ὃς ἐποπτεύσει τὰ παρ' αὐτῶν γινόμενα λογοθέσια καὶ, εἴπερ ὀρθῶς ἔχοντα εὐροι, ψήφον ποιήσεται τὸ ἀσφαλῆς αὐτοῖς καὶ κληρονόμοις αὐτῶν καὶ διαδόχοις τελείως περιποιούσαν, ἐφ' ᾧ μηκέτι δευτέρων λόγων ἢ ζητήσεων ἀφορμὰς ὑπολελειφθαι. πάντων ἐπὶ τῶν ἀγίων εὐαγγελίων οὕτως σὺν ἀκριβείᾳ πραττομένων, ὡς τῆς ἡμετέρας αὐτοῖς ἐπιστη- 2 σομένης, ἡνίκα ἂν βουληθῆμεν, ἐξετάσεως. Χρημέντοι σπεύδειν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ποιουμένους τοὺς λογισμούς, ὅπως, ἂν τὰ ἔργα εἰς ἀπέραντα τῆς δαπάνης ἀφορισθῇ, καθ' ἕκαστον ἔτος ἐπιμελῶς γένοιτο ἐκ τῶν πολιτικῶν 3 ἀνανεούμενα πόρων τε καὶ προσόδων. Εἰ μὲντοιγε μὴ βουληθῆι λογισμοὺς ὑποσχεῖν ὁ ταῦτα διοικήσας μηδὲ ἀνάσχοιτο τοῦ θεοφιλεστάτου τῶν τόπων ἐπισκόπου καὶ τῶν κλητῶν τῶν πρὸς τοῦτο ἀφορισμένων εἰς λογισμοὺς αὐτὸν καλούντων, τηρικαντα ἀναγκάζεσθαι τοῦτο πράττειν διὰ τοῦ λαμπροτάτου τῆς ἐπαρχίας ἄρχοντος καὶ τῆς πειδομένης αὐτῷ τάξεως, ζημίας πάσης χωρὶς συνωθούμενον, ἐφ' ᾧτε πᾶσι τρόποις λογισμοὺς ὑπέχειν τῷ θεοφιλεστάτῳ τῆς πόλεως ἐπισκόπῳ καὶ τοῖς πρωτεύουσιν τῶν πόλεων καὶ τὸ φαινόμενον ἐποφείλεσθαι παρ' αὐτοῦ ἀποδοῦ-

4 (1) ναι τῇ πόλει. Πᾶσαν δὲ ἄδειαν ἀναιροῦμεν τοῖς ἡμετέροις ἄρχουσι πέμπτεις ἐν ταῖς χώραις discussoras ἢ λογοθέτας ἢ ἐξισώτας ἐπὶ ταῖς τῶν δημοσίων λογισμῶν ἐξετάσσειν· ἀλλ' εἴ τι τοιοῦτο πρόξαιεν παρὰ γνώμην ἡμτέραν, τηρικαῦτα, εἰ μὲν θεῖός τις τύπος κατὰ συναρπαγὴν πορισθεῖη, ἄδειαν εἶναι τῷ θεοφιλεστάτῳ τῆς πόλεως ἐπισκόπῳ προσδέχεσθαι μὲν τὸν θεῖον τύπον, μηνύειν δὲ εἰς ἡμᾶς, ὅπως ἂν ἡμεῖς γνοίημεν, εἴτε κατὰ θεῖαν ἡμῶν πρόσταξιν πρὸς αὐτὴν τὴν ἀρχὴν γεγραμμένην εἴτε κατὰ συναρπαγὴν γέγονεν, ὥστε εἰ κατὰ τινα γινόμενος φανερῆ συναρπαγὴν, τηρικαῦτα τὸ γινόμενον ἄκυρον εἶναι κίνδυνόν τε ὑποστῆραι τὸν τοῦτο πορισάμενον.

5 Εἰ δὲ τις τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων πεμφθεῖη ψῆφος ἢ καὶ κομμωνιῶριον ἢ πρόσταγμα τι καὶ λογοθέσιον περὶ τούτων τῶν προειρημένων κεφαλαίων ἐπιτραπιεῖη, παντὶ βουλόμεθα τρόπῳ τὸν θεοφιλέστατον τῆς πόλεως ἐπίσκοπον καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει πρωτεύοντας μὴ προσέεισθαι ταῦτα, ἀλλὰ ἄδειαν εἶναι καὶ τῷ τῆς ἐπαρχίας ἡγουμένῳ καὶ αὐτοῖς γε δὴ τοῖς κτήτορσι καὶ πολίταις διαθεῖσθαι τὰς τιμὰς προστάξεις καὶ μηδὲ ὀβολὸν ἐνα ταύτης ἐνεκα τῆς αἰτίας παρέχειν. εἰ δὲ τοῦτο ῥαθυμήσειεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος, ἔξει μὲν δυσμενῆ τὸν δεσπότην θεὸν καὶ βασιλικὴν ἀγανάκτησιν ἀναμενέτω, ὅτι σιγὴν ἐσίγησεν ἀνελευθέραν τε καὶ ἱερατικῆς παρηγορίας ἀναξίαν. Ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἐμφανίζει κατὰ χώραν ἢ ἀρχόντων οἰωνδήποτε ἢ ὑπάτων προαγωγὰς ἢ γενικὸν τύπον τῶν ἐνδοξοτάτων ὑπάρχον ἢ καὶ ἑτέρον τινὸς τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων, ἢ καὶ διατάξεις ἢ θεῖων κομμωνιῶριων ἢ γραμμάτων γενικῶν μέντοι ἐμφανίσεις ποιοῦτο ἢ καὶ ἀνδριάντων βασιλικῶν καθιδούσεις, μὴ εἶναι τοῦτω παρηγοσίαν περαιτέρω ἐξ νομισμάτων ἐφ' ἐκάστη μηνύσει ἢ ἐφ' ἐκάστῳ τύπῳ ἢ ἐκάστη διατάξει ἢ θεῖῳ κομμωνιῶριῳ ἢ γραμματι γενικῶ ἢ ἀνδριάντων καθιδούσεις κομίζεσθαι καθ' ἐκάστην ἐπαρχίαν εἰς ἣν ταῦτα παρέλαβεν, ὥστε, ὅποσας ἂν ἔχοι πόλεις ἢ ἐπαρχία, μηδὲν αὐτῷ διαφέρειν, ἀλλὰ τοὺς ἐξ ἑαυτοῦ κομίζεσθαι χρυσούς. Εἰ δὲ τι πλέον κομίσοιτο, τοῦτο τετραπλάσιον ἀποδοῦναι, ἄδειαν ἔχοντος καὶ τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου τοῦτο κωλύειν, κἀνταῦθα τῶν ἴσων ἐπικειμένων ποιῶν, τοῦτ' ἔστι τῶν ἀνὰ δέκα τοῦ χρυσίου λιτρῶν τῷ τε τῆς ἐπαρχίας ἡγουμένῳ τῇ τε πειθόμενῃ τάξει καὶ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ, εἴπερ ἐνδοξοῖεν αὐτοῖς ὑπεραπαιτεῖν βουλομένοις, ἀλλὰ

8 (3) μὴ πᾶσι τρόποις τοῦτο κωλύωσιν. Οὐδενὶ δὲ παντελῶς ἐφιμεν τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων τοιούτους τινας τύπους ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκπέμπειν περὶ τῆς τῶν ὑδρορρόων ἤτοι ὑπονόμων ἀνακαθάρσεως ἢ περὶ τῆς τῶν οἰκοδομημάτων πρὸς τοῖς τεύχεσι καθαιρέσεως ἢ τῶν ἐν ταῖς στοαῖς γινόμενων καταλύσεως ἢ τῶν καλουμένων προδουλειῶν καὶ ἐρειπίων τόπων ἤτοι μεσοστύλων ἀνατροπῆς ἢ περὶ εἰκόνων ἢ

τοιουτοτρόπων ὅλως ἐπινοιῶν ἢ πολιτικῶν ἀπλῶς ζητήσεων, ἀλλ' ἐξέστω τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς πόλεως καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει πρωτεύουσι καὶ τοῖς τῶν ἐπαρχιῶν ἡγουμένοις καὶ κτήτορσι καὶ πολλοῖς τοῦτου τινὸς ἐμφανισθέντος τύπου μὴ προσέσθαι τοῦτον, ἀλλὰ κωλύειν καὶ διωθεῖσθαι πάντα ἐκβιβασμὸν καὶ πᾶσαν εἰσπραξίν ἐντεῦθεν ἐπαγομένην, τῆς αὐτῆς ἐπούσης ποιῆς καὶ κατὰ τῶν θεοφιλεστάτων 9 (4) ἐπισκόπων, εἰ μὴ τοῦτο κωλύσαιεν. Αἰεὶ δὲ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τὸν τε πατέρα τοὺς τε λοιποὺς ἐν ὑπολήψει κτήτορας προνοεῖν τοῦ μηδένα τόπον πολιτικὸν ἢ δημόσιον πρὸς τῷ τείχει ἢ ἐν ταῖς δημοσίαις στοαῖς ἢ πλατείαις ἢ ὅπουδήποτε κείμενον συγχωρεῖν ὑπὸ τινος ἀλόγως κατέχεσθαι μηδὲ ἐκδίδουσι πολιτικὸν τινα τόπον χωρὶς ἡμετέρου θείου 10 (5) τύπου τισί. Τοὺς δὲ αὐτοὺς καὶ τὰ περὶ τῶν καλουμένων νομῶν τοῦ ὕδατος δηλαδή τῶν ἐκ θείου τύπου τισὶν ὑπαγομένων ἀναζητεῖν καὶ μὴ τὸν μὲν πλεον τὸν δὲ ἔλαττον τοῦ προσήκοντος ἔχειν. 11 (6) Ἀλλ' οὐδὲ προῴσαι ἐννηντικῶν ἐπιταῖς τῶν ἡμετέρους ὑποτελεῖς ὑποβάλλεσθαι συγχωρούμεν ἢ ὑπὲρ στάσεως ἐντολέως· ἀλλ' εἰ μὲν ἀκίνητον ἔχοιεν οὐσίαν ἀξιώσεων οἱ ὑπομνησθέντες, ὄρκον γραμματεῖον ἐκτίθεσθαι μόνον· εἰ δὲ οὐκ ἔχοιεν, τηρικαῦτα μὲν ἐγγύην ἄχρι τῆς ἡδὴ κρατούσης ποσότητος παρέ- 12 χεῖν, χωρὶς μέντοι ζημίας ἀπάσης. Εἰ δὲ ἀμφισβητοῖεν οἱ πράκτορες περὶ τῆς τῶν ἐγγυητῶν ἀξιοπιστίας ἢ τῆς διωμοσίας, κοινῇ συνιόντας εἰς ταῦτο τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τὸν τε πατέρα τὸν τε ἐκδικὸν τῆς πόλεως κρίνειν τὸν ἀξιοπίστον φαινόμενον ἐγγυητὴν πρὸς τὴν τῆς ἐναγωγῆς ποσότητα καὶ ἀνάγκην ἔχειν τὸν πράκτορα δεχεσθαι τοῦτον ἐγγνώμενον, μηδὲν κομιζόμενον ὑπὲρ ἐγγυητικῆς ἢ ἐξωμο- 13 σίας. Πλὴν εἰ μὴ ἐξ ἰδικῆς ἡμῶν ἢ τινος τῶν μεγίστων ἀρχόντων προστάξεως κελυσθεῖν τὸ πρόσωπον ἀγαγεῖν, ἐγγυητὴ μὴ καταπιστεύσας· τηρικαῦτα γὰρ ἄδεια ἔσται τῷ πράκτορι ἐγγυητὴν μὴ κομιζεσθαι καὶ τοῦτο μέντοι πράττειν χωρὶς ἀπάσης ζη- 14 μίας. Κάνταῦθα τῶν αὐτῶν κρατούντων ἐπιτιμίῳν κατὰ τε τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου καὶ τοῦ λαμπροτάτου τῆς ἐπαρχίας ἀρχοντος, εἰ τι τούτων παραβαθῆναι συγχωρήσαιεν ἢ παραβαινομένου 15 (7) τινος μὴ θάττον ταῦτα μνηύσαιεν. Δηλαδή μὴ συγχωρούντων αὐτῶν μηδὲν πλεον τι τοῦ διωρισμένου μέτρον τῇ ἡμετέρα διατάξει προφάσει σποροτύλων κομιζεσθαι μηδὲ διαγραφῆν ἐξ οἰασθηπτε αἰτίας ἐν ταῖς πόλεσιν ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι, πλὴν ἢ μόνον ἐκείνων τῶν αἰτιῶν, ἅς περὶ τὰς ἐμφανίσεις τῶν προαγωγῶν καὶ τῶν διατάξεων καὶ θείων ἢ γενικῶν κομμωνιτωρίων ἢ τύπων ἢ γραμμάτων καὶ τῶν τοιούτων ἀπάντων, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἐμπροσθεῖν ἐνομοθετήσαμεν καὶ ἄπερ ἂν ὑπὲρ ἰδίας ὠφελείας καὶ σωτηρίας οἱ τῆς πόλεως βουληθεῖεν εἰς ἔργα πολιτικὰ τυχόν ἢ εἰς σιτωνίαν ἢ εἰς ἑτέραν ἀρέσκουσαν ἄπασιν αἰτίαν κατὰ φιλοτιμίαν ποιήσασθαι, ἐξ ὧν τὸ κοινὸν τῆς πόλεως ὠφελήθησεται· φυλαττομένων

κατὰ τῶν παραβαίνειν ταῦτα ἐπιχειρούντων καὶ μὴ εἰς ἡμᾶς ἀγόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῶν ἡδῆ 16 (8) παρ' ἡμῶν ἠπειλημένων. Δεῖ δὲ τὸν θεοφιλεστάτον ἐπίσκοπον ἐκάστης πόλεως πάντα γινώσκοντα τὰ παρ' ἡμῶν ἐπὶ τούτοις διατεταγμένα καὶ μὴν καὶ ἀπαγγυρισμῶν μητάτων καὶ κωλύσεως ἀφοπλισμῶν καὶ τούτων, ὅσα περιέχεται τῇ θείᾳ ἡμῶν διατάξει τῇ περὶ τούτων ἐν κοινῷ γεγραμμένη, πέρας ἐπιτιθεῖναι προσήκον. D. VIII k. Iul. Chalcedone Lampadio et Oreste vv. cc. cons. [a. 530]

id est:

*Idem A. Iuliano pp.*

De redivibus quae singulis annis ad civitates perveniunt ex publicis vel privatis pecuniis, quae iis ab aliquibus relinquuntur vel donantur vel alio modo dantur seu comparantur, sive ad opera sive ad rem frumentariam sive ad publicos aquae ductus sive ad balnea calefacienda sive ad portus sive ad extructionem murorum vel turrium sive ad pontium straturarumque refectionem, vel denique in publicos usus erogandae, tam, ex publicis quam ex privatis causis ut dictum est, sancimus, ut in unum conveniant religiosissimus episcopus et tres viri bonae existimationis et in omni re eius civitatis primarii, et tam facta singulis annis opera inspiciunt quam curent, ut metiantur et ut rationes reddant qui ea administrant vel administrabunt, et sub actorum confectione manifestum fiat opera perfecta esse vel dispensas esse pecunias sitonicas et balneatorias vel quae in straturas vel aquae ductus vel reliqua eiusmodi destinatae sunt.

1 ¶ Quae omnia immutata in omne aevum manere volumus et gestorum confectione palam fieri, sitne solutus qui ea administravit, an obligatus quidem apparuerit, id autem quod debuit persolverit: et sic securitatem habere eum qui hanc curam suscepit, nos enim, quandocumque videbitur, mittemus quem placuerit, qui rationes ab illis facias examinet et, si recte facta invenerit, sententia sua plenam securitatem ipsis heredibusque et successoribus eorum praestet, ut non amplius aliarum rationum vel inquisitionum occasio relinquatur, quae omnia praepositis sanctis evangelis sic diligenter fiant, cum nostra inquisitio quando liberit ipsis instet.

2 ¶ Properandum autem est religiosissimo episcopo iisque qui cum eo rationes conficiunt, ut si qua opera continuos sumptus requirant, singulis annis diligenter ex publicis fructibus et sumptibus restaurentur.

3 ¶ Quod si administrator rationes reddere noluerit neque a religiosissimo locorum episcopo possessoribusque ad id delectis ad rationes reddendas evocari se siverit, tum per clarissimum provinciae praesident officiumque ei subditum ia facere cogatur ac sine ulla poena compellatur, ut religiosissimo episcopo et civitatum primoribus rationes submittat et quae a se deberi apparuerit id civitati restituat.

4 ¶ Licentiam autem omnem nostris praesidibus adimimus discussores vel rationales vel exaequatores in civitates ad publicas rationes

inquirendas mittere: sed si tale quid praeter voluntatem nostram faciunt, tum si qui sacram formam per subreptionem sibi comparaverunt, liceat religiosissimo civitatis episcopo sacram quidem formam suscipere, sed ad nos renuntiare, ut cognoscamus, utrum ex sacra nostra iussione ad praesidem data an per subreptionem facta sit, ut si quam subreptionem intercessisse appareat, quod factum sit irritum sit isque qui eam comparaverit periculum subeat.

5 ¶ Sin autem decretum vel etiam commonitorium vel praeceptum alicuius ex praefectis nostris missum est et rationum inquisitio in supra dictis capitulis commissa est, omnimodo religiosissimum civitatis episcopum et primates cives ea admittere vetamus, sed liceat et provinciae praesidi et ipsis civibus possessoribus tales iussiones reicere ac ne unum quidem nummum eius rei causa praestare, quod si religiosissimus episcopus praetermittit, dominum deum infensum habebit et imperatoriam indignationem, expectet quod servilem in modum et indignum libera lingua, qualis sacerdotem decet, tacuerit.

6 ¶ Sed et si quis in provincia vel magistratuum quorumlibet vel consulum promotiones vel generales formas gloriosissimorum praefectorum vel alius ex nostris magistratibus renuntiat, vel etiam constitutionum vel sacrorum commonitoriorum vel generalium litterarum vel etiam imperialium. statuarum erectionis insinuationem facit, non licet ei ultra sex solidos pro unaquaque renuntiatione vel pro unaquaque forma vel unaquaque constitutione vel sacro commonitorio vel generali epistula vel statuarum erectione per singulas provincias ad quas ea attulit exigere, ut, quotcumque provinciae civitates sint, nihil eius intersit, sed sex tantummodo solidos exigat.

7 ¶ Quod si plus exegerit, eius quadruplum reddat, licentia episcopo quoque civitatis data id prohibendi: is- demque poenis in hoc casu imminentibus, id est denarum auri librarum, tam provinciae praesidi quam officio ei subdito et religiosissimo episcopo, si his superexigere volentibus conveant neque omnibus modis id prohibuerint.

8 ¶ Nulli autem penitus ex nostris magistratibus permittimus tales formas in provincias emittere de rivis seu cloacis purgandis vel aedificiis prope muros deiciendis vel de destructione eorum quae in porticibus facta sunt vel de iis quae produliae vocantur et ruinis sive intercolumniis evertendis vel de imaginibus vel omnino de eiusmodi inventis vel denique publicis negotiis: sed liceat religiosissimo episcopo civitatis et primariis civibus et provinciarum rectoribus et possessoribus civibusque tali forma insinuata eam non admittere, sed prohibere et repellere omnem executionem omnemque exactionem ea de causa inflictam: eadem poena et adversus religiosissimos episcopos imminente, si hoc non impederint.

9 ¶ Religiosissimus autem episcopus et pater ceterique bonae opinionis possessores providere debent, ne quem locum publicum sive civitatis iuxta muros vel in publicis porticibus vel in plateis vel ubicumque situm a quoquam sine causa teneri sinant neve locus publicus absque sacra forma nostra cuiquam elocetur.

10 ¶ Idem etiam in distributionem quae dicitur aquarum ex sacra scilicet forma quibusdam competentem inquirant, ne alii plus alii minus quam oportet habeant.

11 ¶ Verum neque praetextu fideiussionis subiectos nobis damno adjici patimur vel propter procuratoris constitutionem: sed si quidem immobiles res idoneas habent, qui citantur, iusiurandum solum in scriptis exponant: si minus, tum fideiussionem usque ad quantitatem dudum constitutam praebeant, sine ullo tamen incommodo.

12 ¶ Si vero executores de fide- iussorum securitate vel de iuratoria cautione dubium moveant, conveniant religiosissimus episcopus et pater et defensor civitatis et iudicent, num fide- iussor ad quantitatem actionis idoneus sit, quo foeto executori necesse sit eum fideiussorem suscipere, neque quicquam pro fideiussione aut iureiurando exigat.

13 ¶ Excepto eo casu, quo ex speciali nostra vel summorum magistratuum iussione iussus est personam abducere, si fideiussori fidem non habeat: tum enim, licebit executori fideiussorem non suscipere, sed et hoc quidem sine ullo damno.

14 ¶ Etiam in his eadem poenae adversus religiosissimum episcopum et clarissimum provinciae rectorem obtinent, st quid eorum violari permiserint vel violatorem non statim denuntiaverint.

15 ¶ Scilicet non permittant supra modum nostra constitutione definitum sportularum nomine quid exigi vel descriptionem ex quibuslibet causis in civitatibus propter necessitatem fieri, nisi tantummodo ex illis causis, velut de insinuatione promotionum et constitutionum et sacrarum vel generalium commonitoriorum vel formarum vel epistularum et de ceteris eiusmodi, de quibus antea sanximus, et quae ob propriam utilitatem vel salutem rives in opera publica forte vel in sitoniam vel in aliam ab omnibus comprobata causam liberalitatis gratia facere velint, quae ad communem civitatis utilitatem spectant: in eos qui haec violare temptent et in religiosissimos episcopos qui id ad nos non referant ea quae iam minati sumus optineant.

16 ¶ Sane religiosissimus uniuscuiusque civitatis episcopus, compertis omnibus quae a nobis definita sunt, etiam adaerationem metatorum ac prohibitionem ademtionis armorum eaque quae sacra nostra constitutione his de rebus publicata continentur competenti executioni mandare debet.